

RAAHE

LUONNOSTAAN YLPEÄ

RAAHEN TURVALLISUUSSUUNNITELMA 2024-2027

Henkilöstöjaosto 25.9.2024

Kaupunginhallitus 7.10.2024

Kaupunginvaltuusto 28.10.2024

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Johdanto	3
1. Toimintaympäristö	4
2. Muut turvallisuutta ohjaavat suunnitelmat	4
3. Turvallisuuden ohjausryhmä	5
4. Turvallisuuden nykytila	6
4.1. Turvallisuus poliisitoiminnan näkökulmasta	7
4.2. Turvallisuus pelastustoiminnan näkökulmasta	9
4.3. Merialueen turvallisuus Länsi-Suomen merivartioston näkökulmasta	12
4.4. Tapaturmat ja onnettomuudet	15
4.5. Väestöryhmien turvallisuus	17
4.6. Kylien turvallisuus	20
4.7. Turvallisuuskyselyn tuloksia	21
5. Turvallisuustyön painopisteet	23
5.1. Painopistealue: Asuin- ja elinympäristön turvallisuus	23
5.2. Painopistealue: Hyvinvointi ja sosiaalinen turvallisuus	24
5.3. Painopistealue: Liikenneturvallisuus	25
5.4. Painopistealue: Muu turvallisuus	26

Johdanto

Raahen kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2024–2027. Turvallisuussuunnitelman tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää asukkaiden turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

Turvallisuus käsitteenä on laajentunut viime vuosikymmenten aikana. Aiemmin turvallisuus ymmärrettiin suppeasti ja sillä tarkoitettiin lähinnä vaaran poissaolemista. Tänä päivänä turvallisuus on myös tärkeä osa hyvinvointia. Suuri merkitys ihmisen hyvinvoinnille on hänen kokemallaan turvallisuuden tunteella. Myös ennakoinnin tarve on korostunut. Tästä syystä turvallisuussuunnittelun painopiste on monelta osin ennalta ehkäisevässä työssä. Turvallisuushkiin vaikuttaminen ennakoivalla työllä korjaavan työn sijaan tuo myös merkittäviä taloudellisia säästöjä ja parantaa asukkaiden hyvinvointia.

Raahen kaupungin turvallisuussuunnittelun lähtökohtana ovat paikallisesti tunnistetut turvallisuusongelmat ja niihin puututaan suunnitelmallisesti. Turvallisuussuunnitelmassa määritellään turvallisuuden edistämistä koskevat painopisteet ottaen huomioon Raahen erityispiirteet. Painopisteiden pohjalta sovitujen ja tässä turvallisuussuunnitelmassa listatuille toimenpiteille nimetään vastuutaho, tavoitteet ja aikataulu. Turvallisuussuunnitelman alaisissa toimissa korostuu turvallisuusongelmien ennaltaehkäisy ja keskittyminen kohonneisiin riskeihin.

Sisäisen turvallisuuden arvoketju

Kuva1 Sisäisen turvallisuuden arvoketju.¹

¹ Lähde: Sisäministeriö, [Paikallisen turvallisuustyön keskeinen rooli arjen turvallisuuden edistämässä \(pdf\)](#), Sivu 4.

1. Toimintaympäristö

Raahen kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ja on väkiluvultaan alueen toiseksi suurin kaupunki Oulun jälkeen, asukasmäärän ollessa 23 797 vuonna 2023. Raahen kaupunki on merkittävä toimija alueellaan ja sen rooli alueen elinvoiman kannalta on keskeinen, sillä kaupungin työpaikkaomavaraisuus on merkittävästi korkeampi kuin Suomessa keskimäärin.

Raahen kaupunki on ainutlaatuinen rannikkokaupunki, joka tunnetaan rikkaasta historiastaan ja merellisestä ympäristöstään. Vihreän ja lapsiystävällisen kaupungin palvelut ovat helposti saavutettavissa, asuipa missä tahansa. Raahen erottuu edukseen tapahtumien, teollisuuden, matkailu- ja liikuntapalveluiden sekä kauniin ympäristönsä ansiosta.

Raahen sijaitsee Itämeren rannikolla ja kattava teollisuusalan toiminta tekevät siitä yhden pohjoisen alueen talouden keskuksista. Kaupungissa toimii monia suuria metalliteollisuuden ja energiatuotannon teollisuusyrityksiä. Raahen satama on yksi maan tärkeimmistä, mikä tekee kaupungista merkittävän solmukohtan kansainvälisessä kaupassa ja logistiikassa. Raahen kaupunki hyötyy erinomaisista liikenneyhteyksistä, joita tarjoavat valtatie 8 ja toimiva raideliikenne tavarakuljetuksille.

2. Muut turvallisuutta ohjaavat suunnitelmat

Turvallisuussuunnitelmassa pyritään ottaa huomioon kaikki paikalliset Raahen turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat, jolloin vältetään eri suunnitelmien päällekkäisyyksiä. Monet suunnitelmat ja niissä määritetyt toimenpiteet omalta osaltaan lisäävät turvallisuutta ja vaikuttavat juurisyihin, kuten syrjäytymiseen ja päihdeongelmiin. Nämä suunnitelmat käsittelevät täten kattavasti turvallisuuteen liittyviä teemoja ja se osaltaan on rajannut turvallisuussuunnitelman sisältöä.

Turvallisuusasioita käsittelevistä suunnitelmista merkittävin on Raahen kaupungin valmiussuunnitelma. Valmiussuunnitelmassa turvallisuutta tarkastellaan laaja-alaisten häiriöiden ja poikkeustilanteiden näkökulmasta. Valmiussuunnitelman lisäksi Raahen kaupungin sisäisen turvallisuuden toimintaohjelma vuosille 2024–2026 on myös yksi sisältöä rajaava asiakirja, sillä kyseinen toimintaohjelma huomioi julkisten tilojen, kuten koulujen, turvallisuuden.

Hyvinvoinnin ja terveyden näkökulma on vahvasti otettu huomioon Raahen seudun hyvinvointikertomuksessa vuosille 2021–2025, jossa toimenpiteiden painopisteet ovat eri ikäryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Myös tuleva Raahen kaupungin hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024–2025 ottaa hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmat huomioon.

Turvallisuuden teemat, etenkin arkiympäristön turvallisuus, yhdistetään luontevaksi osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin kaikkien toimialojen tehtävä. Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista on Raahen kaupungin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmällä, johon kuuluu kaupungin johtoryhmä, hyvinvointikoordinaattori, hyvinvointialueen edustaja, luottamushenkilöitä, yrittäjien sekä vaikuttamistoimielimien edustajia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä toimii aktiivisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä sekä turvallisuutta seurataan muun muassa useammilla eri indikaattorikoosteilla, joita on päivitetty Raahen kaupungin hyvinvointikertomukseen vuosilta 2022–2023. Hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2024–2025 on nostettu tavoitteita sekä toimenpiteitä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Pää-tavoitteet ovat seuraavat:

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn toimintamallien ja rakenteiden vakiinnuttaminen Raahessa
2. Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen kaikilla ikäryhmillä
3. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen koko kaupungin alueella

Nämä päätavoitteet sisältävät konkreettisia toimenpiteitä, joihin kuuluu myös asukkaiden turvallisuutta edistäviä toimia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtäviä toimia kehitetään siis aktiivisesti Raahen kaupungissa. Asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta on tärkeä edistää kokonaisuutena, jolloin työtä pysytään kehittämään laaja-alaisesti kaupungin eri toimialoille ja eri teemoittain.

3. Turvallisuuden ohjausryhmä

Turvallisuussuunnitelmaa on tehty yhteistyössä turvallisuuden ohjausryhmän kanssa. Ohjausryhmään oli kutsuttuna viranomaisten lisäksi myös muita toimijoita, sillä kolmannen sektorin toimijat, kuten järjestöt ja seurakunta, ovat tärkeitä kumppaneita arjen turvallisuuden edistämässä ja tekevät merkittävää ennaltaehkäisevää työtä monilla eri osa-alueilla. Järjestöt ovat usein myös linkki paikallisiin asukkaisiin, sillä järjestöt toimivat lähellä ihmisten arkea. Näin ollen järjestöillä on usein ensikäden tietoa monista jäsenistöään koskettavista tarpeista ja haasteista, mikä on erityisen tärkeää turvallisuuden nykytilan arvioinnissa ja sitä kautta hiljaisten signaalien havaitsemisessa.

Turvallisuussuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisissä turvallisuuden ohjausryhmän kokouksissa. Pysyvä ohjausryhmän jäsenistö on muodostunut toimijoista, joilla on merkittävä rooli Raahen

turvallisuuden edistämisessä. Kokouksissa on tarkoitus myös seurata mahdollisia muutoksia turvallisuusympäristössä ja pitää yllä kaupungin turvallisuusyhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Turvallisuuden ohjausryhmän jäsenet:

- Kaupunginhallituksen puheenjohtaja, Raahen kaupunki
- Leena Mikkola-Riekkinen, Kaupunginjohtaja, Raahen kaupunki
- Jarkko Vimpari, Tekninen johtaja, Raahen kaupunki
- Seppo Sarlin, Turvallisuuspäällikkö, Raahen kaupunki
- Anne-Maria Tokola, Vastuurehtori, Raahen kaupunki
- Katja Mathlin, Nuorisopalvelut, Raahen kaupunki
- Harri Hiitola, Poliisi
- Marko Talus, Pelastustoimi, Pohde
- Anu Haapakoski, SOTE-lähikoordinaattori, Pohde
- Kari Pietilä, Raahen kylät ry
- Esa Ylisirniö, Vanhusneuvosto
- Juhani Lattunen, Vammaisneuvosto
- Edustaja, Raahen yrittäjät

4. Turvallisuuden nykytila

Raahen turvallisuuden nykytilan arvioiminen on olennainen osa turvallisuussuunnittelua. Turvallisuuden nykytilan ymmärtäminen on keskeistä resurssien tehokkaassa kohdentamisessa, sillä se auttaa tunnistamaan suurimmat riskit ja ennaltaehkäisemään ongelmia. On tärkeää tarkastella monia eri tekijöitä, jotta turvallisuustilanteesta saadaan kokonaisvaltainen kuva. Tämän arvioinnin pohjana hyödynnetään poliisin ja pelastuslaitoksen tilastojen, Pohjois-Pohjanmaan alueellisen riskiarvion² lisäksi myös muun muassa Tilastokeskuksen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sekä turvallisuuden ohjausryhmän tapaamisissa esille tullutta tietoa. Lisäksi kesällä 2024 toteutettu Raahen kaupungin turvallisuus-kysely tarjoaa arvokasta tietoa asukkaiden kokemuksista ja näkemyksistä turvallisuuteen liittyen. Tämän kattavan tarkastelun avulla muodostuu ajantasainen yleiskäsitys kaupungin turvallisuuden nykytilasta, jolloin tunnistettavissa on mahdolliset kehityskohteet.

---

² Pohjois-Pohjanmaan alueellinen riskiarvio [Riskiarvio \(pelastustoimi.fi\)](https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/raahen-riskiarvio)

4.1. Turvallisuus poliisitoiminnan näkökulmasta

Poliisi pyrkii estämään ja torjumaan rikollisuutta. Kunnan rikollisuustilanne heijastelee monia yhteiskunnallisia ja sosiaalisia tekijöitä, jotka vaikuttavat asukkaiden elämänlaatuun ja yleiseen turvallisuustilanteeseen. Poliisitoiminnan ja rikollisuuden keskeisiä mittareita ovat toimintavalmiusaika, häiriöindeksi, poliisitehtävien määrä ja poliisille ilmoitettujen rikosten määrä. Näiden mittareiden avulla voidaan arvioida poliisitoiminnan tehokkuutta ja alueen turvallisuustilannetta. Tässä osiossa tarkastellaan poliisin tilastoja vuosilta 2021–2023. Tilastoihin liittyen on hyvä muistaa, että usein kyse on aaltomaisesta kehityksestä, eikä välttämättä yksittäinen piikki tilastoissa tarkoita, että kasvu jatkuu pidemmällä tähtäimellä.

Poliisin toimintavalmiusaika ja häiriöindeksi

Raahessa poliisin toimintavalmiusaika³ oli keskimäärin 9,9 min vuonna 2023 ja se oli lähes sama kuin koko maan keskiarvo (9,6 min)⁴. Toimintavalmiusaika Raahessa noin kymmenen minuuttia paremmalla tasolla kuin muualla Raahen seutukunnassa. Lukuja selittää osittain se, ettei Pyhäjoella ja Siikajoella ei ole omaa poliisiasemaa vaan kunnat kuuluvat Raahen poliisiaseman toimialueeseen.

Häiriöindeksi⁵ Raahessa on ollut välillä 26,5–38,0 vuosien 2021–2023 aikana⁶. Se on samalla tarkastelujaksolla ollut koko maan keskiarvoa (111,1–138,2) huomattavasti pienempi. Raahen häiriöindeksi on myös kaikkiin vertailukuntiin⁷ nähden selkeästi pienempi, sillä vertailukunnissa kolmen vuoden keskiarvo on ollut välillä 54,6–162,7. Tämä tarkastelun perusteella voidaan todeta, että Raahen on rauhallinen kaupunki ja häiriöindeksiä nostavia vakavia rikoksia tapahtuu vähän.

Poliisin hälytystehtävien määrä

Poliisin tehtäväkenttä on laaja, kattaen hengen ja terveyden suojaan liittyvät tehtävät, omaisuuden suojaan kohdistuvat tehtävät, liikennevalvonnan sekä monenlaiset erityistehtävät. Yhteiskunnan muutokset ja uudet haasteet heijastuvat usein suoraan poliisin työmäärään ja tehtävätyyppeihin. Tämä vaatii jatkuvaa seurantaa ja resurssien tehokasta kohdentamista.

Raahessa poliisin kaikki hälytystehtävät ovat kolmen vuoden tarkastelujaksolla hieman laskeneet (- 3,1 %). Vuonna 2023 tehtäviä tilastoitiin olleen 4111 kpl. Tehtävien määrä on samalla tasolla kuin

---

³ Poliisin toimintavalmiusaika tarkoittaa sitä aikamäärää minuuteissa, mikä ensimmäiseltä poliisipartiolta kuluu paikalle pääsemiseen, kun poliisi on saanut tehtävän hoidettavakseen. Toimintavalmiusajan laskennassa huomioidaan tietyt hätäkeskuksen antamat A-kiireellisyysluokan tehtävät.

⁴ Lähde: Poliisi. [Poliisin toimintavalmiusaikatilastot](#)

⁵ Häiriöindeksi muodostuu painotetuista rikos- ja tehtävämääristä suhteutettuna asukaslukuun. Häiriöindeksissä lasketaan yhteen erilaisia henkeen ja terveyteen liittyviä rikoksia sekä seksuaalirikoksia ja häiriötapauksia. Vakavimmat rikokset, kuten murhat ja tapot, nostavat indeksiä suhteessa enemmän kuin lievemmat rikokset. Mitä vakavampi tapahtunut rikos on, sitä enemmän se vaikuttaa indeksiin.

⁶ Lähde: Poliisi. [Häiriöindeksi](#)

⁷ Vertailukunnat: Imatra, Kalajoki, Kemi, Rauma, Tornio ja Ylivieska

koko Suomessa keskimäärin. Erityisesti laskua on ollut liikenteeseen liittyvissä tehtävissä ja yksilön suojaan kohdistuvissa tehtävissä. Sen sijaan omaisuuden sekä hengen ja terveyden suojaan kohdistuvat tehtävät ovat olleet nousussa.

- Yksilön suojaan kohdistuvat hälytystehtävät työllistivät poliisia Raahessa eniten. Positiivista kuitenkin on se, että näiden tehtävien määrä on viimeisen kolmen vuoden sisällä laskenut -19,2 % ja vuonna 2023 näitä tehtäviä oli 1078 kpl.
  - Kotihälytykset ovat vähentyneet -33,1 % tarkastelujakson aikana. Silti vuonna 2023 kotihälytystehtäviä oli 301 kpl, joista 105 kpl liittyi väkivaltaan.
  - Häiriökäyttäytymiseen ja ilkivaltaan liittyvät tehtävät ovat tarkastelujakson aikana vähentyneet -21,4 %. Kyseisiä tehtäviä oli 275 kpl vuonna 2023.
- Omaisuuden suojaan kohdistuvat tehtävien määrä on aaltoillut viimeisen kolmen vuoden aikana ollen ensin laskusuuntainen vuonna 2022 (384 kpl) ja tämän jälkeen noususuuntainen vuonna 2023 (502 kpl). Näiden tehtävien määrä oli vertailukuntiin⁸ nähden hieman korkeampi.
  - Suurin osa näistä tehtävistä liittyi varkauksiin liikeyhteisöistä (163 kpl), joiden määrä on noussut +52,3 %, mikä heijastaa myymälävarkauksien merkittävää kasvua kolmen vuoden tarkastelujaksolla. Myös murtojen määrä kasvoi +36,7 %.
- Erilaisten henkeen ja terveyden suojaan kohdistuvien tehtävien määrä kasvoi +12,2 % vuodesta 2021 vuoteen 2023. Vuonna 2023 näitä tehtäviä oli yhteensä 276 kpl. Kuitenkin vertailukuntiin nähden Raahessa näiden tehtävien määrä on vähäisempää.
  - Erityisesti erilaisiin pahoinpitelyihin liittyvät hälytystehtävät ovat kasvaneet +7,3 % ja määrällisesti niitä oli 88 kpl vuonna 2023. Suurin osa näistä oli pahoinpitelyitä ja tappeluita (70,5 %).
    - Huolestuttavaa on myös, että puukotuksiin liittyvät tehtävät ovat olleet kasvussa, sillä vuonna 2021 kyseisiä tehtäviä oli 5 kpl, 2022 vuonna 8 kpl ja vuonna 2023 11 kpl, joten nousua on tullut hieman kolmen vuoden aikana.
  - Seksuaalirikoksiin liittyvien hälytystehtävien määrä on kasvanut kolmen vuoden tarkastelujaksolla. Vuonna 2021 kyseisiä tehtäviä oli 5 kpl, vuonna 2022 6 kpl ja vuonna 2023 16 kpl.⁹

Poliisille ilmoitetut rikokset

Poliisille ilmoitetut rikokset rikosryhmittäin antaa kattavan kuvan siitä, millaisiin rikoksiin poliisin resurssit kohdentuvat. Samalla tilastot tarjoavat konkreettisia tietoja rikollisuuden tasosta ja sen kehityksestä, auttaen samalla tunnistamaan mahdollisia rikollisuuden trendejä.

---

⁸ Vertailukunnat: Imatra, Kalajoki, Kemi, Rauma, Tornio ja Ylivieska

⁹ Lähde: Poliisi. [Poliisin hälytystehtävät tehtäväluokittain](#)

Kokonaisuudessaan ilmoitettujen rikosten määrä Raahessa on ollut laskusuunnassa viimeisen kolmen vuoden aikana sillä vuonna 2023 ilmoitettiin yhteensä 1625 rikosta, kun vastaava luku vuonna 2021 oli 1833 rikosta. Poliisille ilmoitettujen rikosten määrä väheni siis -11,4 % tarkastelujakson sisällä. Raahessa on ilmoitettu hieman vähemmän rikoksia asukasmäärään suhteutettuna verrattuna koko Suomeen ja vertailukuntiin nähden.

- Eniten kaikista ilmoitetuista rikoksista vuonna 2023 oli erilaisia omaisuusrikoksia (708 kpl), kuten varkauksia, näpistyksiä, petoksia ja vahingontekoja.
  - Viimeisen kolmen vuoden aikana petosten määrä on vähentynyt reilusti (-71,1 %), mutta samaan aikaan näpistysten määrässä on ollut selkeää kasvua (+29,6 %).
- Omaisuusrikosten jälkeen erilaiset liikenne rikokset, kuten mm. liikenneturvallisuuden vaarantaminen ja kulkuneuvon oikeudetta kuljettaminen, olivat seuraavaksi yleisimpiä rikoksia Raahessa vuonna 2023 (428 kpl).
- Erilaiset henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset (152 kpl) olivat kolmanneksi yleisimpiä ilmoitetuista rikoksista vuonna 2023. Näistä pääosa oli lieviä pahoinpitelyitä (87,5 %) ja vakavimpia rikoksia, kuten törkeitä pahoinpitelyitä (8,6 %) tai murhia/tappoja (1,3 %), oli vain pieni osa.
  - Huolestuttavaa on, että henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset ovat olleet hieman kasvussa vuodesta 2021 vuoteen 2023 (+3,4 %).
- Ilmoitetuissa seksuaalirikoksissa on havaittavissa laskua viimeisten vuosien aikana (-15,4 %) ja vuonna 2023 näitä rikoksia ilmoitettiin 22 kpl. Raahessa ilmoitettujen seksuaalirikosten määrä on hieman alhaisemmalla tasolla verrattuna koko Suomeen.
- Vuonna 2023 huumausainerikoksia ilmoitettiin 79 kpl ¹⁰. Huomion arvoista on, että huumausainerikokset ovat vähentyneet reilusti kolmen vuoden tarkastelujakson aikana (-37,3 %) ja näistä ilmoitetuista rikoksista suurin osa oli huumausaineen käyttörikoksia (86,0 %).

4.2. Turvallisuus pelastustoiminnan näkökulmasta

Pelastustoimen näkökulmasta Raahessa esiintyy joitain kansallisessa riskinarviossa esitettyjä riskejä, joissa pelastuslaitos toimisi johtovastuussa tai ainakin keskeisenä toimijana, kuten:

- Merellinen monialaonnettomuus
- Useampi yhtäaikainen maastopalo

Pohjois-Pohjanmaan alueellisessa riskinarviossa todettuja riskityyppejä, joissa pelastuslaitos toimisi johtovastuussa tai ainakin keskeisenä toimijana, jotka voivat toteutua Raahessa:

---

¹⁰ Lähde: Poliisi. [Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosryhmittäin ja -nimikkeittäin poliisilaitoksittain](#)

- Suuri metsäpalo ja useampi yhtäaikainen maastopalo
- Vesistö- ja jääpatotulvat
- Merellinen suuronnettomuus
- Pato-onnettomuus
- Vaarallisten aineiden onnettomuus

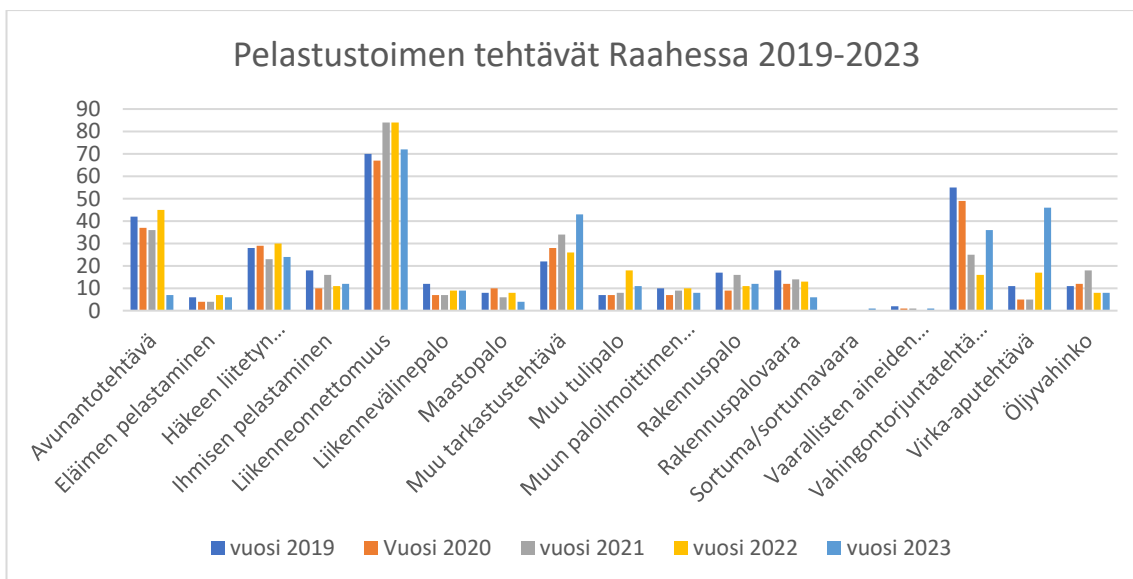
Raaheen sijoittuu neljä erityistä vaaraa aiheuttavaa, laajamittaisesti kemikaaleja varastoivia tuotantolaitoksia, joihin pelastuslaitos on tehnyt ulkoisen pelastussuunnitelman. Lisäksi Raahessa on sellaisia patorakenteita, joihin liittyy sortumatilanteissa erityistä vaaraa.

Merellinen suuronnettomuus on epätodennäköinen, mutta mahdollinen. Pelastuslaitos varautuu Perämerellä 5000 tonnin kertapäästään alusöljyvahingossa yhdessä muiden viranomaisten kanssa. Kun kyseessä on meripelastustehtävä, johtovastuussa on Rajavartiolaitos. Pelastuslaitos osallistuu meripelastustehtäviin.

Vesistö- ja jääpatotulvat ovat konkretisoituneet Raahessakin toistuvasti mm. Pattijoessa. Ilmaston muutoksen myötä sään ääri-ilmiöiden odotetaan voimistuvan ja tulvien toistuminen voi lisääntyä.

Suuri metsäpalo on pelastustoimen resurssien vuoksi erittäin haastava tehtävä. Pelastuslaitoksen omat varmistetut resurssit ovat rajalliset, kun oikeuskäytännön vuoksi sopimushenkilöstön varallaolosta on jouduttu luopumaan 2020-luvulla.

Pelastustoimen päivittäistehtävät koostuvat tavanomaisista pelastustehtävistä. Raahessa selvästi eniten vuosittain on ensivastetehtäviä sekä liikenneonnettomuuksia. Erilaisia tulipaloihin liittyviä tehtäviä on selvästi vähemmän.

Kaavio 1, Pelastustoimen tehtävät Raahessa vuosina 2019–2023.

Pelastustoimen tehtävät Raahessa 2019–2023	2019	2020	2021	2022	2023
Avunantotehtävä	42	37	36	45	7
Eläimen pelastaminen	6	4	4	7	6
Häkeen liitetyn paloilmoittimen tarkastustehtävä	28	29	23	30	24
Ihmisen pelastaminen	18	10	16	11	12
Liikenneonnettomuus	70	67	84	84	72
Liikennevälinepalo	12	7	7	9	9
Maastopalo	8	10	6	8	4
Muu tarkastustehtävä	22	28	34	26	43
Muu tulipalo	7	7	8	18	11
Muun paloilmoittimen tai palovaroittimen tarkastustehtävä	10	7	9	10	8
Rakennuspalo	17	9	16	11	12
Rakennuspalovaara	18	12	14	13	6
Sortuma/sortumavaara	0	0	0	0	1
Vaarallisten aineiden onnettomuus	2	1	1	0	1
Vahingontorjuntatehtävä	55	49	25	16	36
Virka-aputehtävä	11	5	5	17	46
Öljyvahinko	11	12	18	8	8
Kaikki yhteensä	337	294	306	313	306

Taulukko 1, Pelastustoimen tehtävät Raahessa vuosina 2019–2023.

Pelastuslaitos toteuttaa aktiivisesti lasten ja nuorten turvallisuusviestintää, minkä tavoitteena on vähentää tulipalojen ja muiden onnettomuuksien määrää sekä minimoida vahingon seuraukset. Tavoitteena on antaa turvallisuuskoulutusta vuosittain kaikille Pohjois-Pohjanmaan esikoululaisille ja

nelosluokkalaisille. Kasiluokkalaisille on olemassa ”nou hätä” – turvallisuuskampanja, johon pelastuslaitos osallistuu mahdollisuuksien mukaan.

4.3. Merialueen turvallisuus Länsi-Suomen merivartioston näkökulmasta

Rajavartiolaitos on sisäministeriön alaisuudessa toimiva ammattitaitoinen, luotettava ja yhteistyökykyinen sisäisen turvallisuuden ammattilainen.

Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomaisena Suomessa. Vastaamme meripelastustoimen järjestämisestä. Länsi-Suomen merivartiosto on osa Rajavartiolaitosta. Tehtäviä Länsi-Suomen merivartioston toimialueella johdetaan meripelastuksen johtokeskuksesta Turusta. Meripelastukseen osallistuvat lisäksi muut meri- ja rannikkoalueella toimivat viranomaiset ja vapaaehtoiset. Meripelastustehtävissä voidaan myös käyttää apuna merialueella liikkuvia huvi-, kauppa-, ja matkustaja-aluksia.

Rajavartiolaitos suorittaa tehtävänsä Suomen meripelastustoimen vastuualueella. Vastuualueen rajoista on sovittu naapurivaltioiden kanssa solmituilla yhteistoimintasopimuksilla.

Lähin merivartioyksikkö sijaitsee Virpiniemessä Oulussa. Yksikkö partioi Raahen alueella viikoittain ja samalla toteuttaa Rajavartiolaitokselle kuuluvia tehtäviään. Tehtävät merivartioyksiköllä jakaantuvat kolmeen kehiköön: Rajaturvallisuus, Merellinen turvallisuus ja sotilaallinen maanpuolustus.

Rajaturvallisuus

- Rajatarkastukset
- Rajojen valvonta
- Rikostorjunta ja -tutkinta
- Ulkomaalaisvalvonta
- Tullitehtävät
- Kiireelliset poliisitehtävät
- Alueellisen koskemattomuuden valvonta ja puolustusvalmius

Merellinen turvallisuus

- Etsintä- ja pelastustehtävät
- Merellisen ympäristön valvonta
- Vesiliikenteen, kalastuksen ja metsästyksen valvonta
- Alusöljypäästöjen valvonta
- Öljyntorjunta

Sotilaallinen maanpuolustus

Rikostorjunta Rajavartiolaitoksen ydintehtävänä

Rikostorjunta on yksi Rajavartiolaitoksen ydintoiminnoista. Rajavartiolaitos on rikostorjunnassa osallistaan varmistamassa Suomen sisäistä turvallisuutta. Rikostorjunnassa Rajavartiolaitos on keskittynyt erityisesti verkkorikostiedusteluun sekä merialueilla tapahtuvien monialaonnettomuuksien rikostorjuntaan.

Rikostorjunnan päämääränä on paljastaa, ennaltaehkäistä ja tutkia Rajavartiolaitoksen toiminnan seurauksena ilmi tulevia laittomaan maahantuloon liittyviä rikoksia. Vakavimpina rajat ylittävän rikollisuuden muotoina voidaan pitää esimerkiksi ihmisalakuljetusta ja -kauppaa sekä laittoman maahantulon järjestämistä.

Rikostorjunta merialueiden monialaonnettomuuksissa

Tehtävänä on paljastaa, ehkäistä ennalta ja tutkia merellä tapahtuvat rikokset ja rikkomukset vesiliikennelain, merilain ja merenkulun ympäristönsuojelulain mukaan. Monialaonnettomuudella tarkoitetaan suuronnettomuutta, joka vaarantaa ihmishenkien lisäksi myös ympäristön, aluksen ja aluksen lastin tai muun omaisuuden.

Rajavartiolaitoksella on monialaonnettomuudessa erilaisia tehtäviä: ihmishenkien pelastaminen, ympäristövahinkojen torjunta ja rikostorjunta. Näissä onnettomuuksissa rikostorjuntamme tehtävänä on selvittää, onko tapahtuneessa syytä epäillä rikosta.

Avomerellä tapahtuneessa monialaonnettomuudessa tutkinnan turvaaminen vaatii meripelastustoiminnassa ja ympäristövahinkojen torjuntatoiminnassa olevien resurssien jakamista myös rikostorjunta-tehtäviin. Resurssien jakamisessa ihmishenkien pelastaminen on aina ensisijaista, mutta samassa yhteydessä tulee varmistaa rikostutkinnalle tärkeiden tietojen dokumentointi.¹¹

Merellinen suuronnettomuus- riskiarvio ¹²

Skenaarion tausta, muutosvoimat ja alueelliset erityispiirteet

Raahen alueella sijaitsee Raahen Lapaluodon ja SSAB:n satamat. Satamissa käy vuosittain yhteensä noin 600 rahtilaivaa. Kuljetettavista tuotteista merkittävimpiä ovat terästeollisuuden raaka-aineet ja tuotteet, Rahtilaivojen suurimmat pituudet ovat noin 250 metriä ja suurimpien laivojen nettokantavuus on noin 30 000 tonnia (dwt). Raahen satamissa ei ole säännöllistä matkustajalaivaliikennettä,

---

¹¹ Lähde: [Rajavartiolaitos](#)

¹² Lähde: [Pohjois-Pohjanmaan alueellinen riskiarvio 2023](#)

mutta joitain risteilyalusvierailuja saattaa alueella olla. Raahen satamien väyläsyvyys on 10 metriä. Ruoppaamalla yms. menetelmillä toteutettua kapeampaa tuloväylää on Raahessa noin 6 km.

Kapea ja pitkä tuloväylä, laivakokoon ja -syvyykseen nähden pieni liikkumavara väylällä, sekä Perämeren alueen ajoittain vaikeat sää- ja jääolosuhteet voivat altistaa onnettomuuksille. Sataman tuloväylällä tai satamassa tapahtuva vakava laivaliikenteen onnettomuus voi aiheuttaa merkittävää haittaa satamatoiminnoille ja tavaralogistiikalle. Laivaväylän läheisyydessä on useita luonnonsuojelualueita, lintujen pesimäsaaria sekä virkistyskäytössä olevia ranta-alueita, joille laivaliikenteen onnettomuudet ja mahdolliset alusöljyvahingot aiheuttavat uhkaa. Alusöljyvahinkojen torjunta on haastavaa erityisesti talvella, kun Perämeren alue on jäässä. Perämeren alueella on vain yksi varsinainen öljyntorjunta-alue, joka soveltuu avomeriolosuhteisiin tai muuten vaativiin torjuntaolosuhteisiin mittavissa alusöljyvahingoissa.¹³

Skenaarion toteutumisen välittömät syyt

Meriliikenteen aluksen ajo matalikolle tai karille aiheutuu todennäköisimmin inhimillisestä virheestä tai teknisestä viasta. Onnettomuuteen johtaneista inhimillisistä virheistä yleisimpiä ovat huolimattomuus, navigointivirhe tai nukahtaminen. Esimerkiksi jääavustuksessa, jossa on useampi kuin yksi alus peräkäin ja alukset eivät noudata jäänmurtajan antamia määräyksiä turvaväleista, voi tapahtua peräänajo jäänmurtajan jäädessä kiinni jääväylälle. Myös alusten törmäys on todennäköisempää jääväylässä alusten sivuttaessa toisiaan. Tekninen syy voi johtaa onnettomuuteen esimerkiksi silloin, jos alukselle tulee sähkökatkos tai navigaatiolaitteiston toimintahäiriö kesken käännöksen tai juuri ennen käännöstä. Onnettomuus voi olla ajautuminen karille tai matalikolle tai törmäys toiseen alukseen. Onnettomuuteen voi liittyä myös tahallisuutta, jolloin esimerkiksi kauppa-alusta käytetään iskun kohteena tai välineenä sabotaasissa tai terroristisessa tarkoituksessa.

Skenaarion kuvaus ja mahdolliset kehityskulut

Raahen satamaan saapumassa oleva rahtilaiva saa noin 5 km ennen satamaa konerikon ja törmää syysmyrskyssä voimakkaasti väylän reunaan. Törmäys aiheuttaa laivaan vuotoja sekä öljyvuotoja mereen. Laivan liike-energia ja voimakas läntinen syysmyrsky puskevat laivan poikittain laivan pituutta kapeammalle väylälle tukkien samalla väylän laivaliikenteen (vrt. Ever Given -laivan onnettomuus Suezin kanavassa kesällä 2021). Laivan vedenalaisiin rakenteisiin tulleet vuodot lisäävät laivan massaa ja laiva jää tiukasti kiinni väylälle. Laivan noin 2000 tonnin polttoainetankeista vuotaa runsaasti öljyä mereen.

Arvio skenaarion todennäköisyydestä

---

¹³ M/S Aalto, vuonna 2022 Kalajoen satamassa

Kymmenen vuoden aikasarjalla tarkasteluna Suomen vesialueilla tapahtuu vuosittain noin 26–43 onnettomuutta (Länsi-Suomen merivartioston tilastot). Vuosittainen vaihtelu merionnettomuuksien määrässä on ollut voimakastakin, mutta lukumäärä ei yksistään kerro turvallisuuden tilan kehityksestä, koska vaihtelu on satunnaista. Vakavia onnettomuuksia ei ole viime vuosina tapahtunut. Todennäköisimpiä onnettomuuksia ovat karilleajo/pohjakosketus tai kosketus/törmäys, joita on kaikista onnettomuuksista yli 60 %. Alusliikenteen automaatio ja tekniikka kehittyy jatkuvasti. Inhimillisten virheiden määrää saadaan näillä toimenpiteillä vähenemään. Kasvava laivaliikenne lisää onnettomuuden riskiä (maakunnan satamissa vierailee noin 1300 alusta/vuosi), mutta suuret merelliset onnettomuudet ovat maailmanlaajuisestikin harvinaisia. Merellisen suuronnettomuuden todennäköisyys on matala.

Arvio skenaarion seurauksista

Suuren merellisen onnettomuuden vakavimmat välittömät seuraukset voivat kohdistua onnettomuudessa olevaan alukseen, sen henkilöstöön, mahdollisiin matkustajiin ja lastiin. Vakavat henkilövahingot ovat todennäköisesti enintään yksittäisiä. Sataman kautta tapahtuvan tavaraliikenteen häiriöt riippuvat tilanteen kestosta. Väylän tukkineen laivan vaurioiden arviointi, toimintasuunnitelman tekeminen, tarvittavan kaluston hankkiminen, irrotusta edeltävät toimenpiteet ja irrotus voivat viedä pahimmillaan useita päiviä. Tilannetta hankaloittaa, jos laivan pohjaan tulleet vuodot ovat suuria. Merialueella tapahtuvaan suuronnettomuudesta voi aiheutua vaikea ja pitkäkestoinen ympäristöonnettomuus, kuten mittava alusöljyvahinko. Mereen päässeen öljyn rantautuminen riippuu mm. onnettomuuspaikan sijainnista, öljyn määrästä ja laadusta, vuodon volyyymistä, sääolosuhteista (lämpötila, tuuli, tuulen suunta, meriveden korkeus jne.) ja torjuntatöiden aloittamisen nopeudesta. Talviolosuhteet tai tuulinen sää voivat estää tai vaikeuttaa torjuntatyötä merkittävästi. Toisaalta talvinen ajankohta voi vähentää linnustovahinkoja. Rantautunut öljy aiheuttaa pahimmillaan kuukausia, jopa vuosia kestävä puhdistusoperaation. Öljyvahingolla voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia luontoon, luonnonsuojelualueille, lintujen pesimäsaarille, rantojen virkistyskäyttöön sekä myös alueen matkailuelinkeinoon.

Arvioinnin luotettavuus

Arvio perustuu Traficom ja Turun meripelastuskeskuksen (MRCC) tilastoihin vuosien aikana tapahtuneista meriliikenteen onnettomuuksista. Aiheesta on runsaasti tilastoja ja onnettomuuskuvauskuvaus. Arvioinnin luotettavuus on hyvä. On kuitenkin huomattava, että tapahtumia on liikenteeseen nähden hyvin vähän, joten prosentuaalista vaihtelua voi olla paljon.

4.4. Tapaturmat ja onnettomuudet

Tapaturmat ja onnettomuudet ovat arjen häiriöitä, jotka voivat johtaa ihmishenkien menetykseen tai aiheuttaa merkittäviä haittoja, kuten toimintakyvyn ja työkyvyn menettämistä. Ne heikentävät ihmisten turvallisuuden tunnetta ja aiheuttavat myös huomattavia kansantaloudellisia vaikutuksia. Tapaturmat ovat suomalaisten neljänneksi yleisin kuolemansyy, ja noin puolet kuolemantapauksista johtuu

kaatumisista ja putoamisista. Muita kuolemaan johtaneita tapaturmia ovat myrkytykset, liikenneonnettomuudet, hukkumiset, tukehtumiset ja tulipalot¹⁴.

Tapaturmat asuinympäristössä

Kaikissa ikäryhmissä yleisin tapaturmatyyppi on kaatumiset ja putoamiset. Raahessa oli 318 kaatumiin ja putoamisiin liittyvää hoitojaksoa vuonna 2022, kun vuonna 2021 vastaava luku oli 326¹⁵. Väkilukuun suhteutettuna Raahessa on enemmän kaatumiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja kuin keskimäärin koko Suomessa.

Turvallisuuskyselyn kysymyksen ”onko sinulle sattunut asuinalueellasi jokin seuraavista tapaturmista viimeisten 12kk aikana?” 222 vastaajasta 67,1 %:lle ei ollut sattunut tapaturmia. Eniten vastaajille oli sattunut liukastumisia (24,7 %) ja toiseksi eniten oli sattunut kaatumisia (15,3 %). Muita tapaturmia, kuten liikenneonnettomuuksia (3,6 %), putoamisia (0,9 %) ja muita tapaturmia (2,7 %) oli selkeästi vähemmän. Useimmiten tapaturma oli johtunut talvikunnossapidon puutteellisuudesta.

Onnettomuudet liikenteessä

Tieliikenneonnettomuustilastot osoittavat muutoksia vuosien 2021, 2022 ja 2023 välillä. Vuonna 2021 alueella raportoitiin yhteensä 55 tieliikenneonnettomuutta. Vuonna 2022 onnettomuuksien määrä väheni 36:een, ja sama luku säilyi myös vuonna 2023. Loukkaantuneiden määrä oli vuonna 2021 yhteensä 13, vuonna 2022 se laski 10:een ja vuonna 2023 määrä oli 11. Kuolonuhreja ei raportoitu vuosina 2022 eikä 2023, sen sijaan vuonna 2021 niitä oli yksi. Vakavia loukkaantumisia oli vuosina 2021 ja 2022 yksi tapaus kummassakin vuodessa, mutta vuoden 2023 vakavien loukkaantumisten osalta ei ollut raportteja. Tämä kehitys osoittaa, että tieliikenneonnettomuuksien kokonaismäärä on vähentynyt, mutta loukkaantumisten määrä ei ole vastaavasti laskenut samassa suhteessa. Tämä voi viitata siihen, että vaikka onnettomuuksia tapahtuu vähemmän, niiden vakavuusaste voi olla edelleen merkittävä¹⁶.

Tarkastelemalla liikennevakuutuksesta¹⁷ korvattujen vahinkojen tilastoja ilmi, että kolmen vuoden aikana Raahessa on tapahtunut yhteensä 1 145 ajoneuvovahinkoa, joissa on vammautunut¹⁸ 336 henkilöä. Vuonna 2022 oli kuolemantapauksia (1–4)¹⁹, vahinkoja (384) ja vammautuneita (95). Vuonna 2021 oli eniten vahinkoja (401) ja loukkaantumisia (116), kun taas vuonna 2020 oli vähiten vahinkoja (360), mutta eniten loukkaantumisia (125). Kokonaisuudessaan vammautuneiden lukumäärä on ollut laskussa, vaikka vahinkojen määrä on vaihdellut vuosittain. Vuonna 2022 Raahessa tapahtuneista 384

---

¹⁴ Lähde: Sisäinen Turvallisuus. [Tapaturmat ja onnettomuudet - TUOVI \(sisainturvallisuus.fi\)](#)

¹⁵ Lähde: Sotkanet.fi, id 3958. [Sotkanet.fi](#)

¹⁶ Lähde: Tilastokeskus. [Tieliikenneonnettomuudet](#)

¹⁷ Lähde: Liikennevakuutuskeskus. [Liikennevahinkoportti](#) Huom! Liikennevakuutuksesta korvattujen vahinkojen tilasto ei sisällä kaikkia tieliikenteessä loukkaantuneita ja kuolleita.

¹⁸ Vammautuneeksi lasketaan lievimmillään henkilö, jolle on korvattu vammojen tarkistuskäynnistä syntyneitä kuluja.

¹⁹ Jos havaintoja on alle 5, niin merkataan 1–4 kappaletta

ajoneuvovahingosta suurimman osan (66,1 %) aiheuttivat henkilöautot. Mopot olivat seuraavaksi yleisin syy vahinkoihin (8,0 %). Näiden lukujen perusteella henkilöautot erottuvat selkeästi suurimpana liikennevahinkojen aiheuttajana.

Onnettomuudet vesillä

Raahen Meripelastusyhdistys ry on perustettu 1968 ja sen kattojärjestönä toimii Suomen Meripelastusseura. Yhdistyksen tarkoituksena on suorittaa meripelastustyötä, edesauttaa merenrantakaupungin vesiturvallisuutta, sekä herättää harrastuneisuutta meripelastustoimintaan. Yhdistyksen asemapaikka sijaitsee Lapaluodossa Helmilaiturintien päässä, jossa yhdistyksellä on vartiotupa, venevaja, varastorakennus sekä laituri. Meripelastustyötä yhdistyksen aktiivit tekevät Suomen Meripelastusseuran omistamilla kolmella aluksella vapaaehtoistyönä. Yhdistys kouluttaa miehistöään viikoittain, vuonna 2023 koulutustunteja kertyi Raahen miehistöllä 137 h.

Yhdistyksen suorittamien pelastustehtävien määrä vaihtelee huomattavasti vuosittain. Viime aikoina tehtävien määrä on ollut nousussa. Raahen Meripelastusyhdistyksen suorittamat hälytystehtävät koskivat vuonna 2021 **7** alusta ja avustettavia henkilöitä 12, vuonna 2022 **6** alusta ja 10 henkilöä, vuonna 2023 **13** alusta ja 15 henkilöä, vuonna 2024 (28.8. mennessä) **5** alusta ja 7 henkilöä. Tarkastelu ajanjaksoilla (1.1.2021-28.8.2024) Raahen meripelastusyhdistyksen hälytystehtävillä ei ole tullut vakavia loukkaantumisia tai kuolonuhreja, tehtävät ovat johtuneet enimmäkseen teknisistä vikatilanteista tai merimiestaidollisista virheistä. [lähde: meripelastusseuran sisäinen jäsensivusto, seuranta ja raportointi]

Raahen lähialueella toteutettiin, aikavälillä 1.1.2021- 18. 9.2024, yhteenlaskettuna 35 meripelastus tai avustustehtävää²⁰. Luku sisältää myös edellisessä kappaleessa luetellut Raahen Meripelastusyhdistyksen tehtävät.

4.5. Väestöryhmien turvallisuus

Väestöryhmien turvallisuus on keskeinen tekijä yhteiskunnan hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitämisessä. Erityisesti lasten ja nuorten sekä ikäihmisten turvallisuus ansaitsee erityishuomiota, sillä nämä ryhmät ovat alttiimpia erilaisille riskeille. Nuorten kohdalla liikenneonnettomuudet, päihteiden käyttö ja väkivalta ovat merkittäviä turvallisuushaasteita, kun taas ikäihmisillä kaatumiset ja putoamiset, koti- ja vapaa-ajan tapaturmat sekä krooniset sairaudet korostuvat. Tehokkaiden ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ja yhteiskunnallisen tuen avulla voidaan parantaa molempien väestöryhmien turvallisuutta ja elämänlaatua.

---

²⁰ MRCC:lta (Meripelastuskeskus) saatu tieto.

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten turvallisuus on kokonaisvaltainen käsite, joka kattaa kodin, koulun ja vapaa-ajan ympäristöt. Turvallinen kouluilmapiiri ja kiusaamisen ehkäisy luovat pohjan oppimiselle ja sosiaalisille taidoille, samalla kun mielenterveysasioiden tukeminen, väkivallan ehkäisy ja päihteiden käytön ennaltaehkäisy edistävät kokonaisvaltaista hyvinvointia. Turvallinen ja kannustava ympäristö, jossa lapset ja nuoret voivat kasvaa ja kehittyä kokonaisvaltaisesti, on keskeisenä tavoitteena myös Raahen kaupungin strategiassa. Vuoden 2023 lopussa Raahessa asui yhteensä 6509 lasta ja nuorta, mikä vastaa 27,3 % kaupungin koko väestöstä. Ikäryhmittäin jaoteltuna heitä oli seuraavasti: 0–6-vuotiaita oli 1401, 7–14-vuotiaita 2534, 15–18-vuotiaita 1342 ja 19–24-vuotiaita 1232. Alle 18-vuotiaiden osuus koko väestöstä oli 20,8 %, mikä vastaa 4961 henkilöä.²¹

Kouluterveyskyselyssä tutkitaan useita nuorten hyvinvointiin, terveyteen ja koulunkäyntiin liittyviä aiheita. Kouluterveyskysely teetetään joka toinen vuosi eri kouluasteilla: ala-asteella (4. ja 5. luokilla), yläasteella (8. ja 9. luokilla), lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa (1. ja 2. vuoden opiskelijat). Vuoden 2023 kyselyn tuloksista ilmenee seuraavaa²²:

- Kiusaamista ilmenee Raahessa eniten peruskoulussa, sillä 38,7 % ala-asteen, 28,0 % yläasteen, 17,1 % ammatillisen oppilaitoksen ja 5,0 % lukion vastaajista oli kokenut kiusaamista lukukauden aikana.
- Raahessa yläasteella ja toisella asteella keskimäärin 37,7 % vastaajista koki, että asuinalueella ei ole tarpeeksi oleskelutiloja nuorille. Koko maan keskiarvo oli hieman parempi (30,9 %).
- Vuonna 2023 ala-aste- ja ammattikouluikäiset olivat kokeneet enemmän fyysistä uhkaa vuoden aikana verrattuna vuoden 2021 tuloksiin nähden. Ala-asteella luku nousi 10,2 %:sta 14,6 %:iin ja ammatillisissa oppilaitoksissa 12,5 %:sta 18,6 %:iin. Yläasteella ja lukiossa koettu uhka oli vähentynyt.
- Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden määrä väheni hieman yläasteella ja toisella asteella verrattuna 2021 vuoden lukuihin. Seksuaaliväkivaltaa oli kokenut lukiossa 9,3 %, ammatillisessa oppilaitoksessa 7,7 % ja yläasteella 6,3 % vastaajista. Yläasteen ja ammatillisten oppilaitosten luvut olivat koko maan keskiarvoa matalammat, kun taas Raahessa lukiolaisten luku oli koko maan keskiarvoa (8,0 %) hieman korkeampi.

Tarkastellessa nuorten työllisyystilannetta, ikäluokan 18–24-vuotiaiden työttömyysaste oli Raahessa korkeampi kuin koko maassa keskimäärin vuonna 2023. Raahen työttömyysprosentti oli 20,3 %, kun koko maassa vastaava luku oli 11,5 %. Syrjäytymisriski samassa ikäluokassa oli vuonna 2020 28,6 %, mikä on noin 10 % enemmän kuin koko maassa keskimäärin²³. Raahessa 18–24-vuotiaiden korkeampi

---

²¹ Lähde: Tilastokeskus. [Väestörakenne/11rf - Väestö iän ja sukupuolen mukaan](#)

²² Lähde: THL. [Kouluterveyskyselyn tulokset](#)

²³ Lähde: AVI. [Nuorten syrjäytyminen](#)

työttömyysaste ja syrjäytymisriski verrattuna koko maan keskiarvoihin osoittavat alueellisia haasteita nuorten kiinnittymisessä ympäröivään yhteiskuntaan.

Nuorisorikollisuus

Tarkasteltaessa selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen tilastoja Raahessa voidaan huomata, että rikoksista epäiltyjen määrä on hieman kasvanut viimeisen kolmen vuoden aikana nuorten keskuudessa. Vuonna 2021 0–29-vuotiaita epäiltyjä oli yhteensä 666 kpl, 780 kpl vuonna 2022 ja 798 kpl vuonna 2023. Erityisesti omaisuusrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrät ovat kasvaneet, sillä niitä oli 231 kpl vuonna 2021, 377 kpl vuonna 2022 ja 404 kpl vuonna 2023. Kasvua on ollut niin alaikäisten kuin 18–29-vuotiaiden ikäluokissa. Kuitenkin alaikäisten rikollisuus Raahessa on vähäistä, sillä 2023 rikoksista epäiltyjä oli yhteensä 118 kpl ja liikenne rikokset (56 kpl) sekä omaisuusrikokset (36 kpl) olivat yleisimpiä rikoksia alaikäisten joukossa.

Sen sijaan epäiltyjen määrä henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa on ollut hienoisessa kasvussa vain 18–29-vuotiaiden miesten keskuudessa, kun alaikäisten ja 18–29-vuotiaiden naisten keskuudessa epäiltyjen määrät ovat laskeneet. Henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa epäiltyjä 18–29-vuotiaita miehiä oli 23 kpl vuonna 2021 ja 2022, mutta vuonna 2023 määrä nousi 34:ään. Ja yksityiskohtaisemmin tarkastellessa vuonna 2023 tapahtui yksi murha ja viisi tapon, murhan tai surman yritystä, kun vuosina 2021 ja 2022 näitä rikoksia ei ollut yhtään. Törkeissä pahoinpitelyissä epäiltyjä oli enemmän kuin aiemmin, sillä vuonna 2021 niitä ei ollut yhtään, vuonna 2022 kolme ja vuonna 2023 kahdeksan tapausta.²⁴

Ikäihmiset

Ikäihmisten näkökulmasta kodin ja asuinympäristön turvallisuus vaikuttaa paljon koettuun hyvinvointiin. Kun koti ja sen ympäristö on suunniteltu huomioimaan ikäihmisten tarpeet, ikäihmisten on helppo ja mukavampi liikkua ja toimia arjessaan. Turvallinen ympäristö mahdollistaa ikäihmisten itsenäisen ja aktiivisen elämän, tukee heidän fyysistä terveyttään ja henkistä hyvinvointiaan, ja luo edellytykset turvalliselle ja onnelliselle elämälle.

Raahen kaupungin strategiassakin isoksi haasteeksi on nostettu väkiluvunkehitys. Raahessa 65 vuotta täyttäneiden osuus koko kaupungin väkiluvusta oli 27,7 % vuonna 2023. Raahen huoltosuhte²⁵ oli 79,5 vuonna 2023 ja se oli huomattavasti korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (61,9)²⁶. Turvallisuuden näkökulmasta ikäihmisten asuinympäristöön ja tarjottuun tukeen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ikäihmisten hyvinvointi herättää huolta myös laajemmin, sillä turvallisuuskyselyyn vastanneista 44,6 %

---

²⁴ Lähde: Tilastokeskus. [Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt/13yq](#)

²⁵ Huoltosuhte ilmaisee kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttäneitä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

²⁶ Lähde: Tilastokeskus. [Väestörakenne/11ra – Tunnuslukuja väestöstä alueittain](#)

oli huolissaan ja 30,0 % oli melko huolissaan ikääntyvien saaman hoidon ja tuen riittävydestä. Huoli ikääntyneiden saaman hoidon ja tuen riittävydestä korostui selkeästi muista kysytyistä asioista.

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyviä hoitajaksoja 65-vuotta täyttäneillä tilastoitiin olleen 286 kpl vuonna 2022 ja määrä on hieman korkeampi kuin koko Suomessa keskimäärin²⁷. Kaatumisiin ja puutoamisiin liittyviä hoitajaksoja oli 256 kpl (v. 2022) ja 219 kpl (v. 2023). Vuoden 2023 luku oli lähes samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin, sen sijaan vuonna 2022 luku oli korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.

4.6. Kylien turvallisuus

Raahen kylät tarjoavat turvallisen ja yhteisöllisen asuin ympäristön, jossa perinteet ja nykyaika kohtaavat. Vahva yhteisöllisyys ja aktiiviset kylätoimiyhdistykset luovat kylissä turvallisuuden tunnetta, sillä asukkaat tuntevat toisensa ja pitävät huolta toisistaan. Säännöllisesti järjestettävät tapahtumat ja talokoot vahvistavat yhteishenkeä ja lisäävät sosiaalista turvallisuutta. Lisäksi kylien luonnonläheinen ympäristö ja erinomaiset ulkoilumahdollisuudet, kuten retkeilyreitit ja hiihtoladut, edistävät asukkaiden fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Raahen kylät tarjoavat rauhallisen elinympäristön, jossa asukkaat voivat tuntea olonsa turvalliseksi ja viihtyisäksi. Turvallinen asuin ympäristö toimii myös vetovoimatekijänä uusille asukkaille.

Turvallisuuden haasteet vaihtelevat kylän mukaan, sillä Raaha on alueena laaja, ja kaukaisimmat kylät sijaitsevat noin 60 kilometrin päässä kuntakeskuksesta. Tästä syystä turvallisuustyössä on tärkeää ottaa huomioon kunkin kylän erityispiirteet. Yleisesti ottaen kylien turvallisuushaasteet²⁸ liittyvät muun muassa:

- Liikenneturvallisuuteen: Korkeanopeuksiset tiet kulkevat useiden kyläalueiden läpi, mikä voi aiheuttaa riskin esimerkiksi koululaisille. Osalla kylistä kaivataan parannuksia kouluautopysäkkien ja kyläkeskustojen liikenneturvallisuuteen sekä tieliikenneinfran kunnossapitoon.
- Nuorten vapaa-ajan viettoon: Joillakin alueilla nuorisotilojen puute saa nuoret etsimään muita paikkoja ja tapoja kokoontua, mikä saattaa lisätä häiriökäyttäytymistä ja turvallisuusriskiä niin liikenteessä kuin julkisilla paikoilla.
- Väestön ikääntymiseen: Asukkaiden keski-ikä nousu kasvattaa huolta alueen elinvoimaisuudesta. Tähän liittyy myös lapsiperheiden määrän väheneminen tietyillä alueilla.
- Palveluiden saatavuuteen: Haja-asutusalueilla saattaa olla haasteita peruspalveluiden, kuten terveystieteiden ja kauppojen, saavutettavuudessa. Näiden puuttumisella saattaa olla vaikutusta koettuun turvallisuuden tunteeseen.

---

²⁷ Lähde: Sotkanet.fi, id 3957. [Sotkanet.fi](https://sotkanet.fi)

²⁸ Lähde: [Raahen kylät \(kyläkortit\)](#)

Näiden ja monien muiden haasteiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen ovat tärkeitä toimia, jotta Raahen haja-asutusseudulla sijaitsevien kylien turvallisuutta ja elinvoimaisuutta voidaan edistää kokonaisvaltaisesti.

4.7. Turvallisuuskyselyn tuloksia

Raahen kaupunki järjesti kesällä 2024 kyselyn kuntalaisille siitä, mitä he kokevat turvallisuuden ja mitä konkreettisia ehdotuksia heillä olisi turvallisuuden parantamiseksi. Kyselyyn saatiin 294 vastausta ja kysymyksiä oli laajasti eri arjen turvallisuuteen vaikuttavista asioista. Kysymykset liittyvät mm. asuinalueen yhteisöllisyyteen, rikollisuuteen ja tapaturmiin.

Koettu turvallisuus

Kysymykseen ”mitkä ovat oman asuinalueesi merkittävimmät huolenaiheet” tuli paljon avoimia vastauksia ja erityisesti huoli liikenneturvallisuudesta nousi usein esille. Ylinopeudet, liikennesääntöjen noudattamatta jättäminen ja holtittomat ajotavat aiheuttivat vastaajissa huolta. Erityisesti mopoilla ja autoilla ”rälläily” sekä liian suuri tilannenopeus mainittiin usein. Useilla alueilla kaivataan liikenteen rauhoittamista, enemmän nopeusrajoitusten valvontaa ja hidasteiden lisäämistä ongelma-alueille. Myös huoli teiden ja katujen huonosta kunnosta, valaistuksen ja pyöräteiden puuttumisesta näkyi myös vastauksissa.

Avoimissa vastauksissa korostuivat myös nuorten käyttäytyminen sekä päihteiden käyttö ja siihen liittyvät ongelmat. Monet vastaajat olivat huolissaan nuorten häiriköinnistä ja välinpitämättömästä käytöksestä. Joidenkin vastaajien mielestä nuorten hengailu kauppojen edustoilla ja julkisilla paikoilla aiheuttaa levottomuutta ja turvattomuutta. Päihteiden käyttö, erityisesti huumeiden, nähdään myös huolta aiheuttavana asiana. Tämä liittyy huumeiden myötä ilmentyvään rikollisuuteen, neulojen löytymiseen julkisilta paikoilta ja huumeikäyttäjien aiheuttamaan levottomuuteen ja turvattomuuteen.

Tässä vielä lyhyesti tietyistä teemoista:

- Syrjintää tapahtuu työhönottotilanteessa tai työssä hyvin vähän ja useimmiten sitä on tapahtunut iän, sukupuolen vuoksi tai muun syyn vuoksi. Sama pätee myös julkisella paikalla tapahtuvaan syrjintään.
- Sanallista häirintää oli kokenut 31,0 % vastaajista ja väkivallalla oli uhkailtu 7,3 % vastaajista viimeisen 12 kk aikana.
- Vastaajista suurin osa oli sitä mieltä, että väkivallan määrä omalla asuinalueella on pysynyt ennallaan viime vuosina. Vain kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että väkivalta on lisääntynyt paljon ja 24 vastaajan mielestä väkivalta on lisääntynyt jonkin verran. Moni vastaajista (95 kpl) ei osannut arvioida tilannetta.
- Kun kysyttiin toimivia ratkaisuja rikollisuus- ja häiriökäyttäytymisongelmiin, suurimman osan mielestä (181 vastausta) Poliisin suorittama yleinen järjestyksen valvonta olisi toimivin ratkaisu.

Lisäksi alaikäisten alkoholin ja huumeidenkäytön tehokkaampi valvonta (147 vastausta) sekä kameravalvonnan lisääminen (133 vastausta) nähtiin toimivina ratkaisuin.

- Riippuen petostyyppistä noin 80–90 % vastaajista ei ole joutunut petoksen tai huijauksen uhriksi tai edes yrityksen kohteeksi. Vastaajista 2–14 % oli kohdannut yrityksiä erilaisiin petoksiin tai huijauksiin. Tilausansoihin (6,3 %) ja valeverkkokauppoihin (4,4 %) liittyvät petokset ja huijaukset olivat yleisimpiä uhreiksi joutumisen syitä.
- Kotitalouksien varautumisesta yhteiskunnan häiriötilanteisiin kysyttäessä 19,8 % vastaajista ei ollut varautunut lainkaan, kun taas suurin osa vastaajista olivat varautuneet pariksi päiväksi. Vastaajista 15,3 % oli varautunut viikon ajaksi.

Ehdotetut kehityskohteet

Kyselyssä kysymyksen ” Mitkä ovat mielestäsi kolme tärkeintä kehityskohdetta, jotka tulisi ottaa huomioon Raahen kaupungin turvallisuuden edistämiseksi?” kolme suosituinta vastastausta olivat: 1) Varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten turvallisuus (esim. kiusaaminen) (114 vastausta), 2) häiriökäyttäytyminen, päihteiden käyttö ja väkivallan uhka yleisillä paikoilla (104 vastausta), 3) syrjäytymisen estäminen (87 vastausta). Myös katujen kunnossapito ja niiden esteettömyys, nuorisotyön parantaminen ja liikenneturvallisuus saivat hyvin vastauksia.

Vastaajat saivat myös ehdottaa toimenpiteitä turvallisuuden edistämiseksi. Tässä niistä muutamia tiivistyksiä:

- Poliisille lisää resursseja ja näkyvyyttä tulisi lisätä katukuvassa.
- Yhteisöllisyyttä ja sitä lisääviä tapahtumia kaivataan lisää asuinalueille, samoin kuin kohtaamispaikkoja yksinäisille aikuisille.
- Nuorisotyötä tulisi kehittää tarjoamalla nuorille paikkoja ajanviettoon ja tekemistä oman kiinnostuksen mukaan. Alaikäisten kaduilla liikkumista yöaikaan tulisi rajoittaa, ja huumeiden myynnin valvontaa tehostaa.
- Nuorille on tarjottava ennaltaehkäiseviä hyvinvointi- ja mielenterveyspalveluja.
- Liikennevalvontaa on parannettava pääteillä ja jalkakäytävillä, ja joidenkin vastaajien mielestä polkupyörät sekä sähköpotkulaudat tulisi poistaa jalkakäytäviltä. Jalkakäytävillä parkkeerauksen valvontaa on tehostettava erityisesti vanhassa Raahessa.
- Vastauksissa kaivattiin myös turvallisuusviestintää ja ohjeistusta yleisen hälytysmerkin varalta sekä tiedottamista lähimmästä väestönsuojasta.
- Kyläturvallisuutta tulisi parantaa yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

5. Turvallisuustyön painopisteet

Valitut painopisteet perustuvat turvallisuuden nykytilan arvioon, jossa hyödynnettiin viranomaisten tilastoja ja turvallisuuskyselyn tuloksia, mutta myös ohjausryhmän hiljaista tietoa sekä havaintoja turvallisuustilanteen viimeaikaisista muutoksista. Tunnistettujen painopistealueiden ongelmiin tai haasteisiin vastaamiseksi on määritelty tavoitetilat, joihin pyritään pääsemään toimenpiteiden avulla.

Toimenpiteet ovat turvallisuussuunnitelman keskeisin sisältö. Toimenpiteet ovat konkreettisia ja käytännönläheisiä, jotta niiden toimeenpanoa voidaan seurata ja arvioida. Turvallisuussuunnitelman jokaisen toimenpiteen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain toimenpidettä kuvaavien seurantamittareiden avulla. Jokaisella toimenpiteellä on myös vastuutaho, jonka tehtävänä on varmistaa toimenpiteen toteutus. Toimenpiteen yhteydessä määritellään myös aikataulu.

Raahen turvallisuustyön painopisteet ovat:

- Asuin- ja elinympäristön turvallisuus
- Hyvinvointi ja sosiaalinen turvallisuus
- Liikenneturvallisuus,
- Muu turvallisuus

5.1. Painopistealue: Asuin- ja elinympäristön turvallisuus

Yleistavoite: Asuin- ja elinympäristön turvallisuuteen vaikuttamalla pyritään varmistamaan, että kaikilla on mahdollisuus asua turvallisessa ja viihtyisässä ympäristössä. Tämä saavutetaan edistämällä asumisympäristöjen turvallisuutta, ehkäisemällä onnettomuuksia ja terveysriskejä sekä tukemalla asukkaiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Erityisesti kotona koettu turvallisuus luo perustan yksilön hyvinvoinnille, terveydelle ja turvallisuuden tunteelle. Asuin- ja elinympäristön turvallisuudessa eri ikäryhmien ja erityisryhmien huomioon ottaminen on tärkeää, koska eri elämänvaiheissa ihmisillä on erilaisia tarpeita ja haasteita. Asuin- ja elinympäristön turvallisuus edistää henkilökohtaista turvallisuuden tunnetta sekä asumisyhteisössä koettua turvallisuutta.

Tavoite	Toimenpide	Seurantamittari	Vastuutahot	Aikataulu
Ikääntyneiden asumisen turvallisuuden kehittäminen	1. Turvallisuuskävelyt uusille kotihoidon asiakkaille ja vanhoille kunnan heikentyessä. Sisältää muutostöiden tarkoituksen. 2. Uusien teknologia ja apuvälineiden hyödyntäminen	1. Uudet asiakkaat vuosittain vs. toteutetut turvallisuuskävelyt. Vanhojen asiakkaiden toteutetut turvallisuuskävelyt. 2. Käyttöön otetut uudet teknologiat ja apuvälineet	*Kotihoito/ Pohde * Vanhus- ja vammaisneuvosto	Jatkuva

Tavoite	Toimenpide	Seurantamittari	Vastuutahot	Aika- taulu
Naapuruston yhteisöllisyyden parantaminen	1. Naapuriapu -toiminnan jalkauttaminen	1. Lähetetyt tiedotteet ja pidetyt tiedotustilaisuudet	*Kaupungin omistamat vuokra-asuntoyhtiöt *Soveltuvat järjestöt * Kyläseurat ja asukasyhdistykset	Jatkuva
Kotitalouksien varautumisen parantaminen	1. Jaetaan koteihin säilytettävä tiedote (käytetään hyväksi 72tuntia.fi sivujen tietoja)	1. Jaetut tiedotteet	*Kaupunki	2024–2025
Keskusta-alueen turvallisuuden parantaminen	1. Selvitetään tarve kamera-valvonnan lisäämiselle	1. Asennetut kamerat	*Kaupunki	2024–2025
Kriisitilanteissa toimiminen	1. Tiedottaminen väestönsuojatiloista 2. Tiedottaminen häiriötilanteiden infopisteistä 3. Tiedottaminen kokoontumispaikoista (ikäihmisille ja muille erityisryhmille)	*Toteutunut kyllä/ei	*Kaupunki *Kylät	2024–2025

5.2. Painopistealue: Hyvinvointi ja sosiaalinen turvallisuus

Yleistavoite: Hyvinvointiin ja sosiaalisen turvallisuuteen vaikuttamalla pyritään luomaan yhteiskunta, jossa jokainen yksilö voi elää terveenä, turvallisena ja arvostettuna. Tämä saavutetaan edistämällä fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, turvaamalla peruspalvelut ja toimeentulo sekä vahvistamalla yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tavoitteena on vähentää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä, ennaltaehkäistä ongelmia ja tarjota tukea kaikille apua tarvitseville. Hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden toimenpiteissä eri ikäryhmien huomioon ottaminen on tärkeää, sillä eri ikäryhmillä on erilaisia tarpeita ja haasteita.

Tavoite	Toimenpide	Seurantamittari	Vastuutahot	Aika- taulu
Ikäihmisten yksinäisyyden ehkäiseminen	1. Ikäihmisille toimintaa kylillä ja kaupungissa	*Järjestetyt tapahtumat ja osallistujamäärät	* Järjestöt	Jatkuva
Nuorten (18–24) vuotiaiden syrjäytymisen ehkäiseminen työllisyystoimien avulla	1. Työllisyshankkeet 2. Yritysyhteistyö ja verkostoitumistilaisuudet 3. Mentorointiohjelma	*Näiden toimien kautta työllistyneet nuoret	*Etsivä nuorisotyö/ kaupunki *Alueen yritykset * Raahen työllisyysalue	Jatkuva
Lapsien tunne- ja turvataitojen lisääminen	1. Oppitunteja alakoululaisille tunne- ja turvataidoista	*Toteutetut oppitunnit	*Peruskoulut	Jatkuva
Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tukeminen	1. Monialaista yhteistyötä yksilöllisen tuen lisäämiseksi ja työ- ja toimintakykyyn parantamiseksi	*Tapaamiset *Työllistyneet	*Kaupunki *Raahen työllisyysalue	Jatkuva
Turvallisuusosaamisen lisääminen lasten ja nuorten parissa työskentelevän henkilöstön parissa	1. Ensiapukoulutukset 2. Tunne- ja turvataitoihin liittyvä koulutus	*Koulutusten määrät ja koulutukseen osallistuneet	*Koulut ja ankkuritoiminta *Pohde	2024–2025
Koulukiusaamisen vähentämisen peruskouluissa	1. Henkilökunnan koulutus koulukiusaamisen tunnistamisesta, siihen puuttumisesta ja ennaltaehkäisystä 2. Yhteistyön lisääminen kodin ja koulun välillä	1. Koulutukset 2. Viestinnän tehostaminen	1.–2. Koulut 2. Vanhemmat *Ankkuritoiminta	Jatkuva

5.3. Painopistealue: Liikenneturvallisuus

Yleistavoite: Liikenneturvallisuuteen vaikuttamalla pyritään vähentämään liikenneonnettomuuksien määrää ja vakavuutta siten, että liikenteessä liikkuminen on mahdollisimman turvallista kaikille tielläliikkuville. Tämä saavutetaan parantamalla liikenneinfrastruktuuria, kehittämällä ja valvomalla liikennesääntöjä, edistämällä turvallista liikennekäyttäytymistä sekä lisäämällä tietoisuutta ja osaamista liikenneturvallisuudesta kaikissa ikäryhmissä.

Tavoite	Toimenpide	Seurantamittari	Vastuutahot	Aika- taulu
Liikenneturvallisuukskasvatusta lapsille ja nuorille	1. Lapsille liikennekäyttäytymisen oppitunteja 2. Nuorille liikennekäyttäytymiseen liittyvää valistusta	*Toteutetut oppitunnit/valistukset	*Nuorisotoimi *Ankkuritoiminta *Koulut ja oppilaitokset yt. liikenneturva *Koulupoliisi	2024– 2025
Liian suuriin ajonopeuksiin vaikuttaminen tunnistetuissa vaarapaikoissa	1. Ajonopeuksien laskeminen 2. Tiestön rakenteelliset muutokset 3. Nopeusnäytöt 4. Valvonnan lisääminen	*Tehdyt muutostyöt *Tulevat turvallisuuskyselyt	1.–3. Kaupunki/ELY 4. Poliisi	2024– 2025
Suojateiden, kevyen liikenteen väylien ja alikulkutunnelien turvallisuuden parantaminen	1. Suojateiden sijaintien tarkastaminen ja maalauksien parantaminen 2. Kevyen liikenteen väylien tarkastaminen ja valvonnan lisääminen 3. Alikulkutunneleiden tarkastaminen (valaistus yms.)	*Saatu kansalaispalaute *Tulevat turvallisuuskyselyt *Toteutettujen parannusten määrä vs. tunnistettujen korjaustarpeet	1–3. Kaupunki	2024– 2026
Yleisimpien liikenneonnettomuuspaikkojen turvallisuuden parantaminen	1. Tunnistetaan paikat, joissa tapahtuu eniten liikenneonnettomuuksia 2. Eri toimijoiden kanssa pyritään löytämään ratkaisua turvallisuuden edistämiseksi	*Tunnistettut vaarapaikat vs. toteutetut korjaustoimenpiteet	1.–2. Kaupunki	2024– 2026

5.4. Painopistealue: Muu turvallisuus

Yleistavoite: Muiden turvallisuustoimenpiteiden, mukaan lukien rikollisuuden torjunnan, yleistavoitteena on luoda yhteiskunta, jossa jokainen yksilö voi elää ilman pelkoa rikoksista tai muista uhkista. Tämä saavutetaan tehostamalla rikosten ennaltaehkäisyä ja torjuntaa, lisäämällä yhteisön turvallisuutta ja osallistumista sekä edistämällä yhteistyötä viranomaisten ja kansalaisten välillä. Tavoitteena on vähentää rikollisuutta ja väkivaltaa sekä luoda yleistä turvallisuudentunnetta.

Tavoite	Toimenpide	Seurantamittari	Vastuutahot	Aika- taulu
Kriisiviestin- nän kehittä- minen	1. Kaupungin kriisiviestinnän ohjeistuksen tai suunnitelman tekeminen	*Ohjeistuksen/suunnitelman valmistuminen ja siitä tiedottaminen asukkaille	*Kaupunki	2024– 2025
Turvallisuuden lisääminen yleisillä paikoilla	1. Tunnistetaan julkiset paikat, joissa tapahtuu onnettomuuksia tai häiriöitä ja pyritään löytämään kohdenne- tut korjaavat ratkaisut	*Tehdyt toimenpiteet/tunnistetut paikat *Turvallisuuskyselyn tulokset	*Turvallisuuden ohjausryhmä	Jatkuva
Kaupunkilais- ten osallista- minen turval- lisuustyöhön	1. Turvallisuuskävelyt eri alueilla 2. Kohdenne- tut turvallisuus- kyselyt tietystä aiheesta	*Toteutetut turvalli- suuskävelyt *Kohdennettujen ky- selyiden analyysi	*Kaupunki *Turvallisuuden ohjausryhmä	Jatkuva
Turvallisuus- tietouden kas- vattaminen	1. Säännöllinen tietoiskut ajankohtaisista turvallisuus- aiheista	*Julkaistut tietoiskut ja niistä saatu palaute	*Turvallisuuden ohjausryhmä	Jatkuva
Häiriökäyttä- ymisen vä- hentäminen keskustan alu- eella	1. Tunnistetaan paikat, joissa häiriökäyttäytyminen on toistuvaa 2. Lisätään valvontaa 3. Pyritään löytämään koh- dennettua ratkaisuja	*Turvallisuuskysely	*Turvallisuuden ohjausryhmä *Poliisi *Paikalliset yri- tykset ja toimijat	Jatkuva